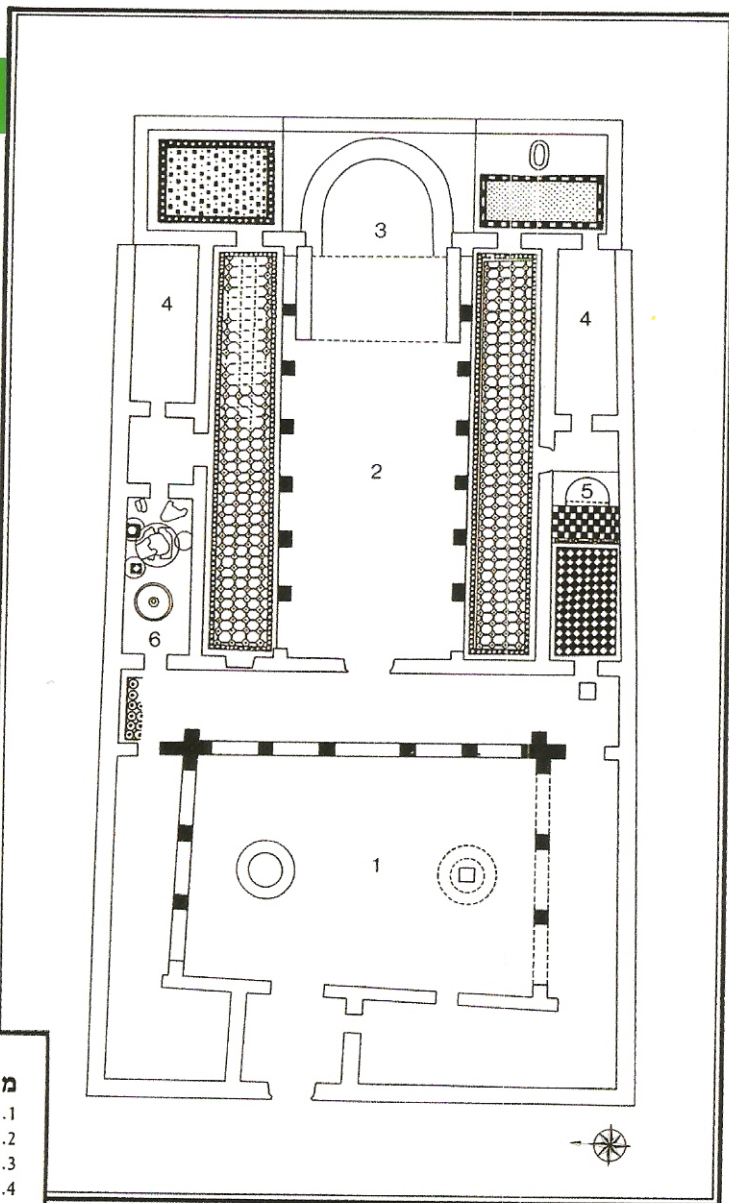

גן לאומי כורסי

מפת המנזר והכנסייה

מקרא:

1. חצר קידמית
2. אולם תפילה
3. אפסיס
4. חדרי עזר
5. קאפלה
6. בית בד

ואת בית הבד שבתחומה. חומות העיר שוקמו ושפכים פונו מהחפיר. מאז נפתחה כורסי לקהל, בספטמבר 1982, היא מעוררת עניין רב בעיקר בקרב תנועות הצליינות הנוצרית המגיעה לארץ.

כשלושים שלדי גברים, כנראה של נזירי המקום. סמוך לקטע הצפוני של החומה שהקיפה את המנזר נתגלו בנייני מגורים, חצרות, תנורים, תעלות ניקוז ועוד. רשות הגנים הלאומיים שחזרה את הכנסייה

כורסי – אתר קדוש לנוצרים המאמינים שכאן אירע "נס החזירים" הנוכר בברית החדשה. במקום נתגלה המנזר הביזנטי הגדול ביותר בארץ. כורסי נמצאת ממזרח לכנרת, 7 ק"מ מצפון לעין-גב, ליד מסעף הכביש העולה לרמת הגולן, דרך גבעת-יואב.

כורסי, לפי המסורת הנוצרית היא גֶרְגָסָה, או גֶרְסָה "בארץ הגֶדְרִים אשר ממול הגליל". לדעת החוקרים, זהו מקומה של קורשי הקדומה, הנזכרת בתלמוד כמקום של עבודה זרה.

בשנת 1970, בעת סלילת הכביש, נחשפו במקום קירות ומיבנה. בעקבות זאת, נערכו במקום חפירות ארכיאולוגיות בהנהלת דן אורמן וואסיליוס צפיריס, מטעם אגף העתיקות. בחפירות אלה התגלה המנזר, גדל המימדים, שהשתרע על שטח של 145 x 123 מטרים והיה מוקף חומה. כשהוחל במלאכת השיחזור, בוצעה חפירה גם ליד סלע המתנשא על גבעה סמוכה ושם התגלתה קאפלה מרוצפת בשלוש שכבות שונות של פסיפס. בקאפלה נמצאו עמודים, כתובת אשר הושחתה וספסל אבן לתצפית על הכנרת. החוקרים משערים, כי ליד סלע זה התרחש "נס החזירים" של ישו.

כפי שסופר ב"ברית החדשה" (לוקאס ח', 26-39; מתי ח' 23-34), כאן הבריח ישו שדים שהשתכנו בגופו של אדם אחד. השדים נכנסו לגופם של חזירים שרעו בקרבת מקום ואלה דהרו אל הכנרת וטבעו בה. מאז הפך המקום לאתר קדוש לנצרות.

הכנסייה והמנזר שבו שנחשפו, הוקמו כנראה באמצע המאה ה-5 לספירה. אולם התפילה בכנסייה נבנה בצורת באסיליקה בעלת שני טורים של עמודים, המחלקים אותה לאולם תווך ולשתי סיטראות (מעברים) צדדיות. ליד האפסיס (גומחה חצי עגולה הבולטת אל מחוץ לבנין) נמצא חדר טבילה שהוקם בסוף המאה ה-6. מסיבי להם נבנו רחובות, ביצורים ושירותים שונים להמוני הצליינים שנהגו לפקוד את המקום.

בשנת 614, בעת הפלישה הפרסית לארץ-ישראל, ניווקה הכנסייה, מיבנים רבים נהרסו ושטח הישוב הצטמצם ביותר. כעבור זמן מה שופצה הכנסייה אך בתחילת המאה ה-8 חרבה לגמרי בשריפה. הערבים שהתיישבו באזור במאה ה-9 לספירה השתמשו שרידי הכנסייה למגורים וכמחסנים. הם, כנראה, שהשחיתו את הדמויות ברצפת הפסיפס. מאז חדלה כורסי לשמש מקום לפולחן דתי עד שנגאלה משממונה בימינו אלה.

בקאפלה שמדרום לכנסייה נתגלו בחפירות